

Είμαστε όλοι πολίτες

Σ' αυτήν την ενότητα

- Θα συζητήσουμε για τις ομάδες, στις οποίες ανήκουμε, και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουμε ως μέλη τους.
- Θα διερευνήσουμε την ιδέα του πολίτη, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.
- Θα διαπιστώσουμε πως η ιδέα του ενεργού και υπεύθυνου πολίτη είναι αρκετά παλιά.
- Θα μάθουμε τι είναι έθνος, τι είναι κράτος και πώς γινόμαστε πολίτες του Ελληνικού κράτους.
- Θα προβληματιστούμε, θα συζητήσουμε και θα εκφράσουμε τις απόψεις μας για τον πολιτη στον κόσμο σήμερα.
- Θα αναλύσουμε προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι στον τόπο μας και αλλού και θα προτείνουμε λύσεις.
- Θα αναζητήσουμε τρόπους δικής μας συμμετοχής στην επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Όλοι οι άνθρωποι έχουμε ανάγκες, όπως είναι η ανάγκη για επικοινωνία και ψυχαγωγία. Για να τις ικανοποιήσουμε δημιουργούμε ομάδες. Τα μέλη μιας ομάδας έχουν κοινούς στόχους και για να τους επιτύχουν βοηθάει το ένα μέλος το άλλο. Έτσι συμμετέχουν σε κοινές δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στην ομάδα ποδηλασίας προπονούμαστε όλοι μαζί και προσπαθούμε να επιτύχουμε καλύτερες επιδόσεις. Τα μέλη μιας ομάδας έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις και οφείλουν να τηρούν τους κανόνες της ομάδας που ανήκουν.

Τηρώντας τους κανόνες της ομάδας μας, εμείς στην ποδηλασία, φοράμε πάντα το κράνος και τις επιγονατίδες μας την ώρα της προπόνησης. Επίσης, κάθε Τρίτη συμμετέχουμε στην προπόνηση υποχρεωτικά.

1. Η πρώτη ομάδα, στην οποία ανήκει κάθε άνθρωπος, είναι η οικογένεια.

Διαβάζουμε το κείμενο και απαντάμε στις ερωτήσεις:

Η οικογένεια είναι η ομάδα ανθρώπων, στην οποία ανήκεις από τη γέννησή σου.

Η οικογένεια αποτελείται από τη μητέρα, τον πατέρα και από ένα ή περισσότερα παιδιά. Άλλοι άνθρωποι που ανήκουν στην οικογένεια είναι η γιαγιά, ο παππούς, οι θείοι, τα ξαδέλφια...

- Τι περιμένεις να κάνει η οικογένειά σου για σένα όταν είσαι στενοχωρημένος; Τι κάνεις εσύ όταν κάποιος είναι άρρωστος στην οικογένειά σου;
- Ποιες δραστηριότητες κάνετε όλοι μαζί ως μέλη της οικογένειας;
- Ποια δικαιώματα και ποιες υποχρεώσεις έχει το κάθε μέλος της οικογένειάς σου;
- Οι παρακάτω κανόνες ισχύουν στη δική σου οικογένεια; Τα παιδιά ζητούν την άδεια των γονιών τους για κάθε έξοδό τους από το σπίτι. Όλες οι διαφορές μεταξύ των μελών της οικογένειας λύνονται με διάλογο.

Γράψε κι εσύ έναν άλλο κανόνα που ισχύει στην οικογένειά σου:

.....

.....

2. Μια άλλη ευρύτερη ομάδα, στην οποία ανήκεις, είναι το σχολείο.

Διαβάζουμε το κείμενο και συζητάμε.

Στην Ελλάδα ο νόμος ορίζει ότι τα παιδιά πρέπει να παρακολουθήσουν το σχολείο από την ηλικία των 5 έως την ηλικία των 15 χρόνων. Οι περισσότεροι μαθητές συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους και στο Λύκειο μέχρι την ηλικία των 18 χρόνων. Στη συνέχεια, πολλοί επιλέγουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Το σχολείο αποτελείται από πολλές ομάδες, οι οποίες συνεργάζονται μεταξύ τους με στόχο την πρόοδο των μαθητών και την καλή λειτουργία του σχολείου. Οι ομάδες αυτές είναι των μαθητών, των δασκάλων, των γονέων και άλλων εργαζομένων.

- Ποιες δραστηριότητες μοιράζονται στο σχολείο οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές;
- Ποια δικαιώματα και ποιες υποχρεώσεις έχουν τα παιδιά που φοιτούν στο σχολείο;
- Να προτείνεις σημαντικούς κανόνες για τη λειτουργία του σχολείου.
- Εσύ κι οι συμμαθητές σου ανήκετε υποχρεωτικά στην ομάδα των μαθητών της Ε΄ τάξης. Τι άλλο όμως σας **ενώνει** και αποτελείτε μια ομάδα;

3. Οι περισσότεροι άνθρωποι αποτελούν μέλη του συνόλου των πιστών μιας θρησκείας.

Διαβάζουμε το κείμενο και συζητάμε.

Κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να επιλέγει το θρήσκευμά του. Σε όλες τις πολιτισμένες κοινωνίες προστατεύεται αυτό το δικαίωμα.

Οι περισσότεροι Έλληνες είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Γι' αυτό και στο Σύνταγμα της χώρας μας αναφέρεται ότι «επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού».

Εκκλησία είναι το σύνολο των πιστών της χριστιανικής θρησκείας.

Ανάμεσα στους κατοίκους της Ελλάδας υπάρχουν και πιστοί άλλων Εκκλησιών (καθολικοί, προτεστάντες κ.ά.) ή άλλων θρησκειών (Μουσουλμάνοι, Εβραίοι κ.ά.). Υπάρχουν και άνθρωποι οι οποίοι είναι χωρίς θρήσκευμα.

- Τι **ενώνει** τους πιστούς της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού;

4. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο και συζητάμε για τον κοινωνικό ρόλο της Εκκλησίας μας.

Ο κοινωνικός ρόλος της Εκκλησίας είναι σε πολλές περιπτώσεις σημαντικός. Η Εκκλησία ενισχύει οικονομικά και στηρίζει πνευματικά τους ανθρώπους, που σε κάποια περίοδο της ζωής τους έχουν ανάγκη. Προσφέρει τροφή και στέγη σε άπορους συμπολίτες μας. Λειτουργεί οικοτροφεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, νοσοκομεία, παιδικές κατασκηνώσεις. Επίσης, διενεργεί αποστολές βοήθειας σε κράτη που βρίσκονται σε εμπόλεμη κατάσταση, ανεξάρτητα από τις θρησκείες που πιστεύουν οι λαοί αυτών των κρατών. Βοηθάει με πολλούς τρόπους σε διάφορες περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών (σεισμοί, πλημμύρες κτλ.) αποστέλλοντας ανθρωπιστική βοήθεια και εθελοντικό προσωπικό. Επιπλέον, σε πολλές ενορίες λειτουργούν κατηχητικά σχολεία και κέντρα νεότητας με παιδικές χορωδίες, τμήματα όπου τα παιδιά μπορούν να μάθουν μουσικά όργανα, βυζαντινή μουσική, παραδοσιακούς χορούς, αγιογραφία, χρήση υπολογιστών κ.ά.

- Να συζητήσετε με τον ιερέα της ενορίας σας για το κοινωνικό έργο της Εκκλησίας στην περιοχή σας. Πώς θα μπορούσαν να **συμμετέχουν** σε αυτό το έργο τα παιδιά; (σεισμόπληκτοι, άποροι, πυροπαθείς κτλ.)

5. Είδαμε μέχρι τώρα ότι μπορεί να ανήκουμε σε ομάδες είτε από τη γέννησή μας είτε υποχρεωτικά είτε επειδή εμείς επιλέγουμε ή δημιουργούμε κάποιες ομάδες.

Μια από τις ομάδες που επιλέγεις να συμμετέχεις μπορεί να είναι κι η παρέα της γειτονιάς σου.

- Γιατί η παρέα της γειτονιάς σου αποτελεί ομάδα;
- Γιατί συμμετέχεις σ' αυτήν;
- Πώς γίνεται κάποιος μέλος της;
- Τι **ενώνει** τα μέλη της;

Τα παιδιά της γειτονιάς μου πρότειναν να μπω στην παρέα τους, γιατί μαζί διασκεδάζουμε!

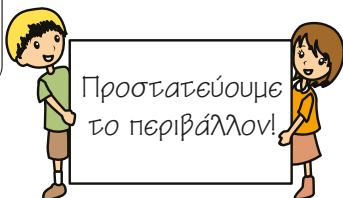
4. Τώρα λοιπόν, αφού μάθατε τι είναι ομάδα και πώς δημιουργείται, παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες και ενώστε τα παιδιά που είναι μέλη της ίδιας ομάδας:

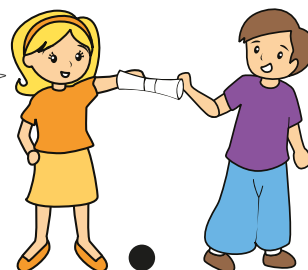
Θα μου δώσετε μια συνέντευξη για την εφημερίδα της τάξης μας;

Πρέπει να γράψω το άρθρο για την εφημερίδα της τάξης μας.

Θα αγοράσετε την εφημερίδα της τάξης μας;

Γατί, κατά την γνώμη σας, έγιναν μέλη σ' αυτήν την ομάδα;

Να επιλέξετε μια από αυτές τις ομάδες και να γράψετε τον σκοπό της, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών της. Τι **ενώνει** τα μέλη αυτής της ομάδας;

Μάθαμε ότι...

Νομίζω πως κι εγώ θα ήθελα να γίνω μέλος σε μια από τις παραπάνω ομάδες!

Μέλος είναι κάθε άνθρωπος που συμμετέχει σε κάποια ομάδα, δραστηριοποιείται για την επιτυχία των στόχων της και έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις που ρυθμίζονται από τους κανόνες της ομάδας. Τα μέλη μιας ομάδας ενώνονται με κοινούς στόχους, αξίες και εμπειρίες.

Κάθε άνθρωπος μπορεί να είναι μέλος σε μία ή περισσότερες ομάδες.

Ανήκουμε σε μια ομάδα, επειδή γεννηθήκαμε σ' αυτήν (οικογένεια), επειδή το ορίζει ο νόμος (σχολείο) ή επειδή το επιλέξαμε (φίλοι).